

Naslov — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Dvajset tisoč članov v J.
S. K. Jednoti je lepo število,
toda 25,000 bi se slišalo še
lepše!

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

0.47 — ŠTEV. 47

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, NOVEMBER 19TH 1930 — SREDA, 19. NOVEMBRA 1930

VOL. VI. — LETNIK VI.

RUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

KRATEK TEDENSKI PREGLED

"Jutranja Zvezda," št. 137 J. K. J. v Clevelandu bo v soči 22. novembra zablestela že osmih zvečer, in sicer v delni dvorani Slovenskega doma na St. Clair. Članice ali utrinki Jutranje Zvezde prirede namreč na enjini večer svojo prvo večer sezone. Prireditve te agilnega ženskega društva so bile še vselej zabavne, letne in privlačne, zato se smo zanestili, da tudi veselica novembra v tem oziru ne bo bila. Članice Jutranje Zvezde rade in v častnem številu vabijo vabilom drugih druž, zato je pravilno, da jim isti nacin naklonjenost vratimo in počakamo, da nam bo-svetile domov prave jutranje zvezde.

nedeljo 23. novembra zvebo samostojni pevski zbor "Gorenjski Slav" proizvajal krasno slovensko opero "Gorenjski Slav" v auditoriju Slovenskega doma na St. Clair v Clevelandu. Svoje odzmožnosti je omenjeni zbor že pokazal z opero "Rinka Rozamunda" in lani prizorito opere "Urh, grof Štek." Ta zadnja imenovana je bila ponovljena v "magledališču" mestnega avditerja ter je bila deležna zelo svega priznanja od ameriških kritikov. Soditi po izbornih in vnemi, s katero deveti vadijo, bo "Gorenjski Štek" nadaljil vse naše dobitne tovrstne prireditve, ki v Clevelandu in okolici, ki žele lepega duševnega ka, naj nikar ne zamudijo ženskega Slavčka." Začetno ob pol osemih zvečer.

ZDRAVJE IN VARSTVO otrok je predmet konference, ki se je zbrala v Beli hiši v Washingtonu danes 19. novembra. Konferenca, kateri prisotuje okrog tri tisoč odličnih mož in žen iz vseh 48 držav naše Unije, bo trajala do sobote. Na konferencah, katere se je udeležilo mnogo ekspertov za varstvo otroškega zdravja, bo govoril tudi predsednik Hoover, tajnik notranjih zadev Wilbur in delavski tajnik Davis.

D R U G A REGISTRACIJA breposelnih delavcev, ki žele sprejeti vsako začasno mesto delo, se je vršila v Clevelandu pretekel teden. Registriranih je bilo nad 11,000. Pri prvi registraciji se jih je registriralo nad 6 tisoč, pri drugi nad 11 tisoč, kar da številko 18 tisoč. Dasi steje mesto skoro milijon prebivalcev, je 18 tisoč brezposelnih vendor visoko število.

RUSKA VLADA je pretečeni teden obdolžila razne evropske države, da so plete zaroto za strmoglavljenje ruske sovjetske vlade. V to zaroto da so bile zapletene Anglija, Francija, Poljska, Finska, Rumunija in druge kapitalistične države. V zvezi s tem je bilo aretriranih osem Rusov, ki so obdolženi veleizdaje. Vlade zarote obdolženih držav obdolžitev ne smatrajo resnim, ampak le za sovjetsko propagando. Zanimivo je, da vlada Zedinjenih držav ni označena kot sozaročnika.

Jugoslavski klub, ki se je ustanovil v Pittsburghu, Pa., proslavljal bo 1. decembra jugoslovenski prazniki slavnostnim banketom, glede tega najdejo "čitatevnozadnevni dopis."

Čramski klub "Nagelj" v portu Pa., priredi svojo prvo veliko na Zahvalni dan v Valley, dvorani. Vpravljeno bo drama "Jernej in zločin" in šaljiva enoteka "Carodejna brivnica."

Členi so zadnji čas slednjek: Duluthu, Minn., Ivan Paščinski, soustanovitelj, star 73 let. Doma je bil člen društva Sunflower, 152 JSKJ. Doma je bil od početi na Dolenjskem. Leadville, Colo., Frank M., član društva sv. Jurija, 111 JSKJ.

NOVO VLADO v Braziliji sta priznali vladni Zedinjenih držav in Anglija 15 dni po uspešno zaključeni revoluciji.

ŠPANSKI KABINET je izdal proklamacijo, s katero ob-

ZDRAVNISKI NASVETI

(Piše dr. F. J. Arch, vrhovni zdravnik J. S. K. Jednote).

Zastrupljenje s plinom.

Zastrupljenje s plinom, ki je znani pod imenom "carbon monoxide," spada med nevarnosti civilizacije, katerih ni mogoče nikoli popolnoma odpraviti. Posebno v večjih mestih se vedno večkrat čita o te vrste zastrupljenjih. Ta plin se vedno nahaja v naših premogovnikih, v posebno velikih množinah pa se pojavi o priliki eksplozij in takrat navadno napravi tudi največ škode.

Cevi, ki puščajo plin, kateri ga rabimo za kuho in do gotove meje tudi za kurjavo, povzročijo mnogo smrtnih slučajev. Na drugem mestu po nevarnosti je plin, ki ga izpuhava avtomobili v zaprtih garažah. Plin, ki ga izpuhava avtomobil v zaprti garaži, zamore v petih minutah omamiti in usmrtili odraslo osebo.

Kadar najdemo s plinom zastrupljen osebo, ne smemo izgubljati časa, če jo hočemo rešiti, posebno ker ni navadno mogeče v naglici dobiti zdravnika. Zastrupljenca naj se ne premika, ali kvečjemu nekaj čevljev, in to naj se dela previdno. Potiče naj se hitro policijsko reševalno moštvo ali ognjegasci, ki znajo kako ravnavati v takih slučajih.

Ako zastrupljenec ne diha, naj se takoj prične z umetnim dihanjem in naj se to nadaljuje, dokler oseba na prične dihati ali dokler ni smrt nad vsak dvom ugotovljena.

V mnogih slučajih zastrupljenec še diha in takrat ni treba umetnega dihanja, pač pa se mu da kisika. Dokler ti ne mogeče, naj se preskrbi zastrupljencu svežega zraka.

Važno je tudi, da se poskrbi zastrupljenca za topoto. Ako leži na tleh, naj se mu podložijo odeje ali plašči. To je bolj potrebno, kot da se ga pokrije z odejami. Stara navada, da se je zastrupljen osebo sililo hoditi, ni priporočljiva, ker to lahko skoduje s srcem. Vdihanjanje kisika je potrebno še precej časa potem, ko je zastrupljen oseba že izven okrožja zastrupljenega plina tudi v državah Ohio, Pennsylvania, West Virginia in drugod.

Naravni plin ni tako čist kot umetni, torej ni tako poraben za razsvetljavo, je pa mnogo cenejši, in kot tak predstavlja pravljivo v ceno kuriro za stanovanja in tovarne. Naravni plin je vsled tega nevaren tekmeč premogarske industrije.

Kaktus kot krma

Na suhih pustinjah našega juga raste mnogo vrst bodičastega kaktusa. Neke vrste kaktus, katerike veliki mesnatli sti so podobni nekakim krožnikom ali lopatom, predstavljajo zelo dobro krmo za živilino, škoda je le, da je tako bodičast, da ga živilina ne more uživati.

Rastlinski "čarovnik" Luther Burbank je po dolgoletnih poskušnjah vzgojil iz tega kaktusa novo vrsto, ki ni imela bodice, ako se posadi v puščavo. Neki živinorejec je nedavno rešil problem na ta način, da je za v "silo" narezal kaktus posoli z neko zmesjo sulfatnih soli, kar kakovosti krme nič ne škodi, pač pa popolnoma omeha bodice. En funt soli zadostuje za eno tono kaktusovega listja. Tako pripravljen kaktus je po krmilni vrednosti enak travi ali zeleni koruzi.

INDIJA zahteva od Anglije vladne reforme, ki naj dovedejo do podobne samovlade, kot so je deležni drugi dominiji angleške krone.

NOVO VLADO v Braziliji sta priznali vladni Zedinjenih držav in Anglija 15 dni po uspešno zaključeni revoluciji.

ŠPANSKI KABINET je izdal proklamacijo, s katero ob-

OLJE IN PLIN

Malo je ljudi v tej deželi, ki se zavedajo, da morda dan za dnem hodijo nad bogatimi oljnimi žilami. Seveda so te "žile" olja umetne, to je, napravili so jih ljudje. Dan za dnem se pretakajo cela jezera olja po teh žilah, to je skozi močne železne cevi, ki so zakopane v zemljo, da nikomur ne delajo napotja. Po teh cevih teče olje od oljnih vrelcev do čistilnic, tam pa zopet v najrazličnejše kraje dežele, kjer se olje rabi. Ena sama oljna "črta," ki dovaja olje iz države Oklahoma v Philadelphia, Pa., je dolga 1,300 milj. Druga, ki dovaja surovo olje čistilnicam v državi New Jersey iz države Texas, je še daljša. Poleg teh dolgih "oljnih črt" je še na tisoče krajših, ki vežejo različne kraje dežele.

Zanimivo je, da so bile vse te oljne cevi položene tekom zadnjih 60 let, dasi zavzema to omrežje 90,000 milj. Nove cevi za olje se še vedno polagajo, in če pojde tako naprej, bodo kmalu izginili oljni "tanki," v katerih se še ponekod prevaža olje. Na gotove razdalje so ob oljnih cevih postavljene postaje, ki z zračnim pritiskom potiskajo olje naprej, kadar je treba. Kakšno velikansko delo vršijo te oljne cevi, se lahko sklepajo iz dejstva, da bi bilo treba nad en milijon "tankov" in več tisoč lokomotiv, za prevoz olja na mesta, kjer se potrebuje, če bi ta velikanska mreža oljnih cevi naenkrat odpovedala. Kapital, ki je investiran v tem omrežju oljnih cevi, se cevi na 700 milijonov dolarjev.

V raznih krajih te republike se nahajajo tudi "vrelci" naravnega plina, ki se rabi za kurjavo in tudi za razsvetljavo. Tudi naravni plin je napeljan potom podzemeljskih cevi do mest, kjer se rabi, in tudi te plinske "črte" so ponekod do 500 milj dolge. Poroča se, da so že izgotovljeni načrti za 900 milj dolgo plinsko "črto" iz države Texas in Chicago, Ill. Največji zakladi naravnega plina se nahajajo v državah Texas, Louisiana in New Mexico. Sicer pa se dobri mnogo naravnega plina tudi v državah Ohio, Pennsylvania, West Virginia in drugod. Naravni plin ni tako čist kot umetni, torej ni tako poraben za razsvetljavo, je pa mnogo cenejši, in kot tak predstavlja pravljivo v ceno kuriro za stanovanja in tovarne. Naravni plin je vsled tega nevaren tekmeč premogarske industrije.

Oto je zgodilo s pošto v obratni smeri. Prvi prenos pošte od Atlantika do Pacifika je rabil le 11 dni. Pošta je bila tako točna in je trajala, dokler ni bil dovršen prvi transkontinentalni brozavoj. Leta 1861 je Pony Express prenehal. Le redkodaj se je zgodilo, da ni jezdec prišel pravočasno. Zgodilo se je to, le ako so Indijanci ali banditje ubili poštnega glasila, ali ti slučaji so bili redki. Ta poštna zveza je bila izbrana organizacija; bilo je 190 postaj, ki je prevozel pošto do Sacramento in tako dalje, dokler ni pošta, poti po dnevi in po noči, končno dosegla v St. Joseph, Mo.

Isto se je zgodilo s pošto v obratni smeri. Prvi prenos pošte od Atlantika do Pacifika je rabil le 11 dni. Pošta je bila tako točna in je trajala, dokler ni bil dovršen prvi transkontinentalni brozavoj. Leta 1861 je Pony Express prenehal. Le redkodaj se je zgodilo, da ni jezdec prišel pravočasno. Zgodilo se je to, le ako so Indijanci ali banditje ubili poštnega glasila, ali ti slučaji so bili redki. Ta poštna zveza je bila izbrana organizacija; bilo je 190 postaj, ki je prevozel pošto do Sacramento in tako dalje, dokler ni pošta, poti po dnevi in po noči, končno dosegla v St. Joseph, Mo.

Ni čuda, da so bili ti jezdenci opevani in da se je okolo njih ustvarilo toliko legend. Najbolj proslavljen junak izmed njih je bil Robert H. Heslem, znan pod imenom "Pony Bob."

Dočim je navaden jezdec jahal povprečno 75 milj in pri tem rabil tri konje, je "Pony Bob" prejel napretljoma 380 milj in pri tem upeljal skoraj skoraj 20 konj, predno se je sam odpočil. FLIS.

ZA AVTOMOBILISTE

Nekatere gasolinske postaje imajo že novo avtomatično napravo, ki je posebno priročna za avtomobiliste ponoc. V aparatu je treba vreči samo predpisani novec, pa priteče gasolin.

O AMERISKI POSTI

Dandanes aeroplani prevažajo vsak dan pošto do Tihega oceana. Malo se aeroplani briča za vijoče se poti pod njem, ali pod njim vendar leži pot, po kateri je njegov predhodnik v brzem prenašanju pošte jahal sred velikih nevarnosti. Bila je to konjska pošta—Pony Express.

Ta "brza" pošta je bila organizirana leta 1860 v svrhu, da se more pošta iz New Yorka v San Francisco prenašati v 14 dneh. To se je tedaj smatralo kot čudo, in ko se je dosegla ta brzina, je bilo to tak uspeh, da je vladalo nepopisno navdušenje. Vzvod je tedaj že imel svojo železnicu, svoje kanale, ali onstran St. Louisa, je bilo treba prevažati pošto potom poštnih kočij, ki se odhajale le po dvakrat na teden. Ravno za to, da se ustvari nova in nepretrgana poštna proga med Missouri in zapadno obalo, je bilo let znano, saj so bile prve poštni mere podeljene že leta 1876 znanemu rudosledniku Cveku, ki je kopal premog blizu vasi Orle v vznožju hriba Molnika. Pozneje je raziskovalo teren še več drugih interesentov, toda obsežnejše eksploracije ni prišlo. Šele vojna je prinesla v tem pogledu preokret. Soška armada je nameč nujno potrebovala kovaški premog, za to se je vojaška oblast odločila, da bo načrti premočna območja v istočnem St. Joseph, Mo., 2,000 milj narazen. V San Franciscu so žaljive naložili najprej na parnik, ki je prevozel počitico do Sacramento. Od tam jih je prevzela prva železnica v Californiji, ki je šla do Folsom-a. Od tam v poštni kočiji do potoka gorovja do mesta Genoa. Tam jih je moral prevesti pahač, ki je moral jezdit z največjo mogočo hitrostjo kakih 100 milj. Zaučeval se je le toliko, da je spremenil konje. Potem je pošto predal drugemu jezdecu in tako dalje, dokler ni pošta, poti po dnevi in po noči, končno dosegla v San Fran-

GLASOVI Z RODNE GRUDE

Premogovna ležišča pri Vrhniku, Orlah in okolici so bogata dobre premoga. Rudnik Orle in njemu pripadajoča obširna prostostedstva so last dr. Ivana Lovrenčiča, odvetnika v Ljubljani. Kot se čuje, se vrše med sedanjim lastnikom in nek angleško družbo pogajanja glede prevzema rudnika. Rudnik so že ogledali različni strokovnjaki in znani geolog svetovnega slovesa, dr. Petraschek, profesor na rudarski visoki šoli v Leobnu, je napisal o rudniku v strokovnih listih zelo laskav poročilo.

Da se nahaja v okolici Škofljice antracit, ki ima nad 7,000 kalorij, je strokovnjakom že dolgo let znano, saj so bile prve poštni mere podeljene že leta 1876 znanemu rudosledniku Cveku, ki je kopal premog blizu vasi Orle v vznožju hriba Molnika. Pozneje je raziskovalo teren še več drugih interesentov, toda obsežnejše eksploracije ni prišlo. Šele vojna je prinesla v tem pogledu preokret. Soška armada je nameč nujno potrebovala kovaški premog, za to se je vojaška oblast odločila, da bo načrti premočna območja v istočnem St. Joseph, Mo., 2,000 milj narazen. V San Franciscu so žaljive naložili najprej na parnik, ki je moral prevesti pahač, ki je moral jezdit z največjo mogočo hitrostjo kakih 100 milj. Zaučeval se je le toliko, da je spremenil konje. Potem je pošto predal drugemu jezdecu in tako dalje, dokler ni pošta, poti po dnevi in po noči, končno dosegla v San Fran-

Pravijo, da so Kitajci v izražaju najbolj vladni ljudje na svetu, toda jaz tega ne morem prav verjeti. Mi imenujemo pristaše nasprotno stranke demokrate, republikance, socialisti ali komunisti, Kitajci pa jih enostavno nazivajo bandite.

In različnih držav, kot iz Rusije, Italije, Madžarske, Rumunije, Anglije itd., se poroča o slabih časih, brezposelnosti in celo o pravem pomankanju. Jaz sem radoven, kdo je v omenjenih deželah krv vseh teh nadlog, ker tam nimajo niti republikancev niti demokratov.

Potom ustnih izročil sem izvedel, da se je nedavno v naši lepi naselbini vršila party mladih ljudi. Družba je za zabavo med drugim igrala tudi neko igro, pri kateri je vsak fant, ki je izgubil, moral poljubiti gotovo dekllico, če ne pa ji kupiti škatljico čokolade. Ena izmed navzočih mladih dam je nesla domov kar 12 škatelj čokolade—toda dotična sladka deklica ni bila Slovenka.

Glasom neke statistike znašajo stroški vasiljevanja prohib

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VI. NO. 47

83

Ne bodimo sebični

Sebičnost je ena izmed tistih slabih lastnosti človeka, ki se mnogokrat porodi iz škodeželjenosti ali pa iz pretirane skrbi za sebe samega. Vsakemu živemu bitju je prirojena skrb za svoj lastni obstanek, kar bi tudi lahko imenovali neke vrste sebičnosti, toda te vrste sebičnosti je opravičljiva, ker je potrebna tako za posameznika kot za splošnost. Vsako živo bitje in seveda tudi človek se mora v prvi vrsti brigati za svoj obstoj. Slab gospodar je tisti, ki se prej brigata zadeve drugih kot za svojo.

Ljudje pa smo družabna bitja, ki smo za svoj obstoj, napredki in tisočere udobnosti navezani drug na druga. Dobrobit posameznika je bil že pri primitivnem človeku v precejšnji meri odvisen od blagostanja male skupine, kateri je pripadal, in vsak človek s povprečnim razumom bi moral vedeti in videti, da to še v tisočkrat večji meri velja dandasnes, ko moderna znanost in civilizacija spleta vedno bolj tesne vezi med vsemi narodi sveta. Vse udobnosti današnje civilizacije so mogoče le vsled sodelovanja velikih skupin. Če nam današnji sistem življenja ugaja ali ne, prisiljeni smo slediti mu in moramo tudi priznati, da je najboljši, ki je v danih razmerah mogoč. Seveda tudi vemo, da ta sistem je še daleč od popolnosti, če je kakšna popolnost na svetu sploh dosegljiva, da potrebuje tisoče in milijone izboljšav, in ako smo pošteni, bomo po svojih zmožnostih tudi delali v smeri teh izboljšav. Vse dobro se mora začenjati doma, pri nas samih, toda ker nismo in ne moremo biti samotarji, skušamo to uveljavljati v večjih ali manjših skupinah, katerim pripadamo.

Pri vsakem delu, ki naj bi koristilo skupini, moramo seveda vpoštovati tudi naše sosedje, to je vse tiste, ki so okoli nas, s katerimi prihajamo v dotiko. Interesi vseh se do gotove mere vežejo in medsebojno podpirajo.

Ako gori sosedova hiša, je v našem lastnem interesu, da pomagamo gasiti pri sosedu, kajti ako se ognji razširi, je zelo verjetno, da bo uničil tudi našo lastno hišo in hiše nadaljnih sosedov. Ako malomarno ali celo škodeželjno gledamo kako hudournik trga in odnaša sosedov vrt, bo nas to minilo, ko bo prišel naš vrt na vrsto. Ako se na sosedovem polju pojavi škodljivi mrčes, je boljše, da ga pomagamo tam zatreći, kot bi čakali, da pride na našo njivo. Ako pomagamo rušiti pošteno, toda nam neljubo finančno ali kakšno drugo gospodarsko inštitucijo, je verjetno, da se polom ne bo ustavljal na določenem mestu, ampak bo kot potres divjal in rušil naprej in dosegel prostor, kjer bo oškodoval tudi nas.

Človek, četudi je bogat in zdrav, se ne bo dobro počutil, če so njegovi sosedje sami reveži, bolniki, zaviljivci in tato. Vsaka gospodarska ustanova, od navadne prodajalne do podporne organizacije, hranilnice in banke, najbolje uspeva tam, kjer jo obdaja blagostanje, blagostanje drugih ustanov in posameznikov.

Kdor je zasledoval razprave ameriških gospodarskih večjakov, je gotovo pronašel, da se vsi strinjajo v eni glavnih točki, namreč, da bo sedanja gospodarska depresija v tej deželi izginila, ko se bo vzdignilo splošno blagostanje in nakupna moč ljudstva v tej deželi, v Evropi, v Centralni in Južni Ameriki in drugod. Ako vlada v Evropi revščina, to Ameriki ni v korist, ampak v škodo; isto pravilo velja za druge bližnje in daljne dežele, kjer ima ali nima Amerika dobiti svoje trge. Kaj pomaga Ameriki njeno naravno bogastvo in razvita industrija, aka ima revne sosedje, ki ne morejo njenih izdelkov kupovati?

Kar velja v širokem smislu, velja do gotove meje tudi v malem. V malem mestcu, katero tvorijo dobro stojecih meščanov in katero obdajajo bogati farmerji, bodo tudi dobro izhajali trgovci, obrtniki in denarni zavodi.

Kdor dela za splošno blagostanje svoje ožje okolice, dela indirektno tudi za svoj dobrobit. Kdor pa je čez mere sebičen, koncem konca tudi sebi gmotno škoduje, poleg tega, da je izgubil tudi vse resnične prijatelje.

Dober član J. S. K. Jednote ni sebičen. Ugodnosti, katere nudi naša organizacija svojim članom, privošči tudi svojim prijateljem in znancem, zato jih skuša pridobiti za pristop. Iz tega vzroka žrtvuje včasi kakšno uro prostega časa ali kakšen večer v to svrhu, dasi ne pričakuje za to nikakega plačila. Plačilo mu je zavest, da je storil dobro deželo prijatelju ali znancu, ki ga je spravil v varstvo naše vzorne podporne organizacije, in da je pomagal k rasti in napredku J. S. K. Jednote, katere delo je vseskozi plemenito in koristno, nele za njene člane, ampak za naš narod kot skupino in za človeštvo v splošnem. Pri tem pa je indirektno koristil tudi samemu sebi kot članu organizacije, kajti napredek in blagostanje Jednote se deli na vse njene člane,

Najlažja je agitacija za nove člane med prijatelji. In koliko nas je, ki imamo prijatelje med rojaki, ki niso člani J. S. K. Jednote!

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

KRATEK TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s prve strani)

Koledarji za leto 1931. Stenski koledarji, ki jih je naročil glavni odbor za leto 1931, se bodo pričeli razpoložljati v teknu nekoliko dni. Tajnik vsakega društva bo prejel zadostno število komadov za vse člane, mogoče še nekaj komadov več. Koledarje bo tajnik društva pričel razdeljevati na glavnih letnih sejah v mesecu decembru. Kjer bo prejetih preveč koledarjev, naj se jih razdeli v javne prostore, kar bo služilo v dobro reklamo jednoti. Tudi prospektivnim članom se lahko podari koledarje, dokler zaloga ne poide. Naročenih je 15,000 komadov, in koledarji za leto 1931 so mnogo lepsi in ličnejši od letošnjih, zato je upati, da bo zanje zanimanje tem večje.

Z bratskim pozdravom,
Joseph, Pishler,
glavni tajnik.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)
časa, da je vse to pregledal in pronašel! Mi smo pa tako vprenženi!

Na Martinovo, to je na 11. novembra, je tudi na naši idilični Schade Ave. v Clevelandu zavladalo premirje in iz velike Erštetove stiskalnice je nehalo teči rdeča kri ohijskega grozjaka. Ce sem prav poučen, je premirje podpisano za deset mesecov. Potem bo pa zopet tekla rdeča grozjaka kri, da b' ginala mlinske kamne tri—za domovino.

Neki vojaški ekspert je mnenja, da naj bi se v prihodnji vojni poslalo na fronto le omejene in bedaste ljudi, katerih ne bi bilo tako škoda. To je imenitna ideja. Samo na prostovoljo naj dajo vojakom, pa ne pojde na fronto nobeden, če ima količaj pameti.

Neki raziskovalec, ki se je nedavno vrnil iz Patagonije, je temom svojega predavanja povedal poslušalcem, da patagonski ženske komandirajo in zmerajo svoje može. Takih navad bi učenjaku ne bilo treba iskati v daljni Patagoniji!

V mestu Toledo na Španskem se nahaja tovarna, v kateri so poprej izdelovali najbolj slovene meče in sablje, nedavno pa so jo pretvorili v tovarno za izdelovanje rezil za varnostne britve. Svet postaja lepiši in boljši. Prihodnja vojna bo manj krvava, če se bomo udarili z varnostnimi britvami.

Direktor clevelandske klinike, dr. C. W. Crile, je baje izgotvil umetne človeške možgane iz lesnega pepela. Po tem razdeljuji mi postaja jasno, zakaj neki moj prijatelj ne imenuje svojega ožjega rojaka "naše gore list," ampak "naše gore drvo."

Henry Ford je zagrozil, da bo zaprl svoje tovarne, če ta dežela odpravi Volsteadovo postavo. Mnogo nas je, ki bi smatrali za veliko srečo, če bi se zgodilo oboje. Rešeni bi bili butlegerjev in njih strupene brozge, s cest pa bi izginilo par milijonov "Lizik," kar bi pomnilo daljše življenje za nešte. Vsekakor se je lažjeogniti pijača na hodniku, kot drvečega Forda na cestnem križišču.

Najvišje sodišče v državi Connecticut je nedavno proglašilo neveljavnim 1,500 postav. Srečni ljudje!

Nam povprečnim Američanom ne povzročajo dosti preglašavic razne zapovedi niti dolobe zvezne ustawe same. Kar nam dela napotje so amendamenti. Posebno osemnajst!

A. J. T.

KRATEK TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s prve strani)

I ljubuje ljudstvu ustavno vlado in volitev parlamenta, kakor hitro bo tozadenvi cenzus končan. Poleg drugih važnih reform bo imel parlament tudi nalogo postaviti peseto (špansko denarno enoto) na zlato podlagi.

LOVSKA SEZONA, ki je bila v državi Ohio otvorjena 15. novembra, je takoj v prvih dveh dneh zahtevala številne žrte. Mrtvih je bilo 10, resno ranjenih pa 12—pa ne zajev, ampak takozvanih lovcev.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s prve strani)

Zaje, član društva št. 37 JSKJ, star 22 let in rojen v Clevelandu, podlegel je poškodbam zadobljenim v avtomobilski nešreči; Richard Stuber, star 42 let, doma iz Jame pri Žužemberku; Anton Kos, star 51 let, doma iz fare Ročinj na Primorskem; Josephine Brzin, starica, 57 let, doma iz Martinjeva pri Mokronugu; podlegla je poškodbam avtomobilskega krovčka; Anton Samsa, star 40 let, doma od Sodražice na Dolenjskem.

DRUGI IZKAZ PRISPEVKOV ZA RADO MURNIKA

Uredništvu Nove Dobe so bili poslani sledeči prispevki: Neimenovan Škofojeločan v Clevelandu, \$2.00; F. S. Taucher v Chicagu, Ill., \$2.00; Mary Kerhishnik, Rock Springs, Wyoming, \$1.00; John Pollock, Cleveland, O., \$3.00. Skupaj \$12.00. — (Prej izkazano \$23.25; skupaj dodaj \$35.25.)

GLASOVI Z RODNE GRUDE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

landeev, 104 Poljaki, 99 Rumunov, 276 Italjanov, 31 Rusov, 28 Švicarjev, 23 Švedov, 10 Turkov in 7 drugih narodnosti. V letošnji sezoni je število gostov v primeri z lanskim letom poraslo za 1840 oseb.

Deset let hodil peš, a svojcevni našel. Peter Lazić, po rodov iz okolice Prnjavora v Bosni, je leta 1915, bil vjet na ruski fronti ter odpravljen v Sibirijo. Po koncu svetovne vojne se je poščodal na pot v domovino. Potovan je celih deset let do domače vasi. Domače hiše pa ni več našel, ker je zgorela v vojni dobi. Tudi o svoji rodbini ne ve, kje se nahaja. Ves obupan je nadaljeval potovanje v Banjaluko, da bi tamkaj kaj zvedel o svoji rodbini.

Koliko državnih uradnikov ima Jugoslavija. Finančno ministruje objavilo statistiko prilogi list—je povsod načrtovan.

Pregled brojnog stanja državnih službenika in ličnih i materialnih rashoda po budžetu za godinu 1930-21." Iz te statistike je razvidno, da se je število državnih uradnikov v omemljem proračunskem letu povečalo na 201,058, dočim jih je bilo v preteklem proračunskem letu 187,165. Povečanje znača torej 13,893. V Dravski banovini pa je zgodil državni uradnik. Po proračunu za 1930-31 znašajo vsej državi osebni in materialni stroški: državna administracija, osebni stroški 4,117,867, 279 Din; državna gospodarstvena administracija, materialni stroški 4,329,839,176 Din, državna gospodarstvena podjetja in institucije, materialni stroški 3,467,572,009 Din.

Zanimivi komentarji uglednih nemških listov o nenačajnih posledicah tržaškega procesa jugoslavije.

Berlinska "Vossische Zeitung" se ponovno bavi s tržaško sodbo in naglaša, da je vzbudila pravljeno.

dih krajih pa šele meseca decembra. Po poročilih, ki jih je prejela uprava državnih monopolov, je letošnji pridelek tobaka prav povoljen.

Zagonetna nesreča s puško. Štefan Benedičič, 23 letni posestnik iz Martinvrha, občina Selce, je v domačem hlevu s kavljem pulil seno. Nesreča pa je hotela, da je pri tem s kavljem zadel ob puško, ki je bila skrita v senu. Puška se je sprožila in krogla je moža zadebla v trebuh. Hugo ranjenega Benedičiča so prepeljali v ljubljansko bolničko. Mož zatrjuje, da ne ve, kako je prišla puška v seno in kdo jo je tam skril. Morda jo je začasno v senu skril, ki divji lovci, ki so ga preganjali. Ni pa izključeno, da jo je kdo namenoma nastavil tako, da se je sprožila na Benedičiča.

Milo Vrede je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli teden in začetkom tega tedna po vsem srednjem zapadu. Zima z burjo in snegom pa je po izjavah vremenskih veščakov že na poti od severa in zapada.

MILO VREDE je prevladovalo ves pretekli t

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Louis M. Kolar.

Current Thought.

ARE YOU DOING YOUR SHARE?

It is interesting to note how some members take special pains to make our Union a bigger and better fraternal benefit organization. Especially has this been true in the state of Pennsylvania, where agitation under the leadership of Joseph Kopler, president of National Star, No. 213, SSCU, of Conemaugh, and member of the National Athletic Board, is underway to organize new English-speaking groups.

Export Majestics is the name of the last acquisition of our Union, and is the result of conscientious efforts of Joseph Kopler, Louis Nagoda and Anton Rovansek, all members of National Star Lodge. According to present plans made, a trio of members are endeavoring to establish more English-speaking groups.

Such splendid work is an incentive for other members to likewise, and especially the English-speaking members. Until recently all the work of organizing new lodges fell on the shoulders of the older members, who persuaded the younger members to organize a group of their own. The result was the bringing up of new lodges, thus expanding and enlarging the South Slavonic Catholic Union. Lately the younger members have taken it upon themselves to go out and interest outsiders to joining, and encourage the formation of new lodges where possible.

LET US GROW IN NUMBERS

If we expect to have our South Slavonic Catholic Union grow in numbers the formation of new lodges offers an excellent chance to do so. And the more independent English-speaking groups we have the greater will our opportunity be to widen the scope of the work carried on by our Union. The name of SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION will become known in sections of the country and thus we will expand by leaps and bounds.

Pennsylvania Has Taken the Lead

Pennsylvania has taken the lead. Which state will be next to follow in line and do likewise? Perhaps supersede in the number of branch lodges newly organized. Ohio should take cognizance of this factor and get busy, as it is a neighboring state; pride alone should stir it to action. Illinois, Minnesota and other states kindly take notice. It is sincerely hoped that other members catch this fever go out and do something for the South Slavonic Catholic Union. If in your locality there are a SUFFICIENT number of English-speaking groups organized then the next thing to do is to go out and interest outsiders into becoming members, many attractive features are offered in the way of sports, social contact and other activities that it should prove an easy task to go out and solicit new members.

Record Attendance at Meeting of National Star

Basketball Practice Sessions Held Twice a Week

Conemaugh, Pa.—A record-breaking attendance of members featured the November meeting of the National Star Lodge, No. 213, SSCU, with a number of transferred members on hand for the first time, they being unable to attend any of the previous meetings. Campaign for new members is still on and is bearing fruit.

The annual meeting will be held Dec. 4 with the entire membership being requested to be sure to attend. A big surprise planned for by the officers of the lodge in the way of entertainment, such as music, refreshments and other special features. A charge of 50 cents will be made to all those failing to go on hand.

Basketball practice sessions are held twice a week on Tuesdays and Thursday nights, between 7 and 9 p.m. in the Franklin High School gymnasium. The floor has been reserved for National Star members exclusively on those nights since Nov. 5. In spite of the announcements made, through various mediums such as the New Era Supplement, and local dailies, the Johnstown Tribune and Johnstown Democrat, a number of members were aware of the practice sessions. All are asked to keep in close touch with the local dailies as writeups of the teams will appear every week either in the sports or the news section. Pat Malloy, Simon F. Studhenny, local sports writers, will furnish the news.

Joseph Govekar, coach of the basketball teams, reports a number have already reported for practice. Among them are Cooby Bosser, high school star, Jack Govekar, Stan Beltz, Sophie Beltz, May Sivigel, Frank Govekar, Red Daugherty, Joseph Kopler (submitter of this article), Casimia Maznik, John Byak (two 100 per cent member boosters), Frances Yakicic, Alfred Pratt, Rose Yakicic, Mousie Bosser, Amos Poloncic, Krofina and several others. The coach is calling for mates and all members should make it their special effort to report for practice sessions allotted them on Tuesday and Thursday evenings by the School Board meeting held Nov. 5.

Joseph Kopler, President, National Star, SSCU.

BULL FIGHTING

any way influence the actions of the bull.

Bull fights have, however, tamed down a bit. Horses are now doped before they go into the ring. Spaniards assure one that the horses don't feel their injuries; they are armored over the right shoulder front, just at the point of impact with the bull, though such a protection would tend to prolong the fight. But the Spanish have their own ways for gamblers, promoting or alumni to buy up or in way of regarding these things.

New, Something New WHAT?

Export, Pa.—Read the rest of this article and find out for yourself.

On Sunday, Nov. 2, Joseph Kopler, Anton Rovansek, Anna Medved, Barbara Medved, Myree Bergant, Dominic Jenko, Raymond Coldarel, Louis (myself) and Julia Nagoda had a friendly meeting listening to Anton Rovansek, who was telling us some of the most interesting jokes and stories about the Ribnican sending shoes over the wireless, and about detectives, constables, attorneys, farmers and himself getting mixed up in some 101 interesting incidents that would make a brass monkey laugh.

Finally Tony and Joe became very quiet, their brains functioning in full force. We were waiting patiently to hear more jokes, but the result of their thinking was the formation of a new English-conducted lodge, the Export Majestics, located at Export, Pa.

Temporary officers have been elected and are as follows: Louis Nagoda president; Miller Kukich, secretary; and Anna Basara, treasurer. I want to take this opportunity to thank Joseph Kopler for his splendid work in organizing the Export Majestics.

Our present goal is to make the Export Majestics the largest English-conducted lodge in Pennsylvania. After this we have other plans in mind, so watch us grow. It is up to us members to go out and stir plenty of enthusiasm, co-operate in all our activities, in fact do everything within our power to make the Majestics outstanding in all endeavors.

Our first meeting was held on Friday, Nov. 14, at Mrs. Nagoda's residence. Any members wishing to transfer should get in touch with the temporary officers.

Let us get active.
Louis Nagoda.

J. S. K. J. No. 66 Sweep Series With Oriole A. C.

Ramutta High

Joliet, Ill.—Again the Joliet branch of our J. S. K. J. (S. S. C. U.) came out on top in a bowling series by taking a three-game series from the Oriole A. C. team Wednesday, Nov. 12, in a West Side League schedule on the Rival Alleys. Our entire team was in tip-top form, especially Frankie Ramutta, who clipped the pins for an average of 196 for the evening.

The scores:

J. S. K. J. NO. 66			
Gregorash	155	199	180
Ramutta	228	192	170
Kobe	161	188	182
Bluth	168	175	161
Kubinski	168	197	168
Totals	890	951	861

ORIOLE A. C.			
Podnar	148	133	134
Jas. Nosse	172	145	126
Jos. Nosse	121	136	146
Mrozek	150	187	160
Riley	174	158	168
Totals	765	759	758

John L. Jevitz Jr.

In the Big Words

"Well," said the visitor to the little son of the famous motorist, "and how are you getting on at school?"

"Fine," said the little chap. "I'm now learning words of five cylinders."

ATHLETIC BOARD OF S. S. C. U.

Chairman: F. J. Kress, 204 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vice chairman: J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., Lorain, O.
Joseph Kopler, R. D. 2, Johnstown, Pa.
J. L. Jevitz Jr., 1316 Elizabeth St., Joliet, Ill.
Anton Vessel, 2103 Doswell Ave., St. Paul, Minn.

BRIEFS

St. Alcyus' Lodge bowling team of Lorain, O., will meet the George Washington quintet at St. Clair-Eddy alleys, 12312 St. Clair Ave., Cleveland, O., Sunday, Nov. 23, at 5 p.m.

St. Joseph's Lodge, No. 140, SSCU, of Morley, Colo., will hold its annual meeting Dec. 14, 9 a.m., at J. Yenich's place

Community Fund campaign of Cleveland, O., beginning Monday, Nov. 17, and ending Nov. 25, has \$4,650,000 set for its goal to help the needy during the next year. Over \$700,000 was subscribed for on the first day.

"Gorenjski Slavček" is the name of the opera to be given by the Singing Society Zarja next Sunday, Nov. 23, in the Slovenian National Home of Cleveland, O. Performance begins at 7:30 p.m. Last year Zarja received a city-wide reputation for the brilliant performance of "Urh grof Celjski."

S. S. C. U. calendars for the year 1931 will be distributed next month to the members at their annual meetings held during the month of December. Calendars are being mailed to the various secretaries of the Union's lodges.

Jutranja Zvezda Lodge, No. 137, SSCU, of Cleveland, O., will present a dance Saturday, Nov. 22, in the lower hall of the Slovenian National Home. All are cordially invited to attend.

Anna Perish won first prize and Leonard Lovshin second in the grand prize competition in the essay contest sponsored by the Chisholm Commercial Club of Chisholm, Minn.

Red and gray uniforms have been selected for the George Washington girls' basketball team that will participate in the Inter-Frat League. Girl members of Lodges Nos. 37 and 137 capable of playing basketball are urged to attend the "crack" bowling five, will probably be back with the local squad in the near future.

Whether or not Captain Albert "Biff" Korenin will alter his lineup is a matter of time and consideration.

Oh, yes, the Comrades will meet the Lodge Zvon (SSCU) of Chicago on the 29th of this month in a special bowling contest at Waukegan, Ill. Following the match game a dance will be held at the Slovenian National Home, complete details of which will appear in next week's issue of the New Era Supplement. We noticed in the New Era that the George Washingtons of Cleveland, O., are going like a house on fire this season. Keep up the good work, boys, we crave competition.

Oh, yes, Joliet and Chicago want to go to Cleveland, O. Bro. Jevitz, permit us to congratulate you, you have the most wonderful ideas; certainly Joliet can go to Cleveland. When the Comrades' "crack" bowling team goes to Cleveland to determine the practice sessions held Monday evenings, 6:45 o'clock, at Willson Junior High, and Wednesdays at the St. Clair Mathhouse at 8 p.m.

The First Gas Burner

An accident led to the invention of the gas burner. William Murdoch was the first to demonstrate the use of gas as an illuminant. He made the discovery in 1792 and in a few years' time was using gas to light his workshop. Murdoch was also the inventor of the gas burner, and this came about in a curious way.

Originally gas was simply burned as a flame from the end of a pipe. One day in a hurry he put it out with his wife's thimble. That extinguished the flame, but from the odor he knew the gas was still escaping through the thimble. So he put a light to the thimble and tiny jets of flame appeared, giving a light much brighter

Comrades and Illini Stars Will Meet in December

Repp, Savage and Little Back in Lineups

Waukegan, Ill.—Comrades Lodge (SSCU) basketball team will meet the newly organized Illini Stars (SSCU) of Chicago, Ill., within the next thirty days; whether the contest will be run off at Waukegan or Chicago has as yet not been determined.

The Illini Stars boast of a strong outfit and are confident of "tripping" the locals. That's the spirit; one must admit that confidence and spirit is 90 per cent of a team. Sure, take the Comrades for instance.

On the other hand, the Comrades have a championship team, and no doubt the local boys will give the Illini Stars plenty competition, and then some. Joe Little and Homer Savage, members of the Comrades' 1929-30 championship basketball team who, left for Kentucky early last spring, will be back in the lineup in the near future.

These two stars were greatly responsible for the success of the local combine. With Little and Savage back in the lineup, together with Lavvy Palucis, former high school star, and Leo Corser, formerly with the Waukegan All Stars, the Comrades are out for another successful season, and it's going to be SOME team. Oh, boy, give me a night in June—

Frank "Heavy" Repp, member of last year's Comrades "crack" bowling five, will probably be back with the local squad in the near future. Whether or not Captain Albert "Biff" Korenin will alter his lineup is a matter of time and consideration.

Oh, yes, the Comrades will meet the Lodge Zvon (SSCU) of Chicago on the 29th of this month in a special bowling contest at Waukegan, Ill. Following the match game a dance will be held at the Slovenian National Home, complete details of which will appear in next week's issue of the New Era Supplement. We noticed in the New Era that the George Washingtons of Cleveland, O., are going like a house on fire this season. Keep up the good work, boys, we crave competition.

Oh, yes, Joliet and Chicago want to go to Cleveland, O. Bro. Jevitz, permit us to congratulate you, you have the most wonderful ideas; certainly Joliet can go to Cleveland. When the Comrades' "crack" bowling team goes to Cleveland to determine the practice sessions held Monday evenings, 6:45 o'clock, at Willson Junior High, and Wednesdays at the St. Clair Mathhouse at 8 p.m.

Lorain, O.—A Cleveland-Lorain bowling match is to take place next Sunday, Nov. 23, at St. Clair-Eddy bowling alleys, about 5 o'clock, following the Inter-Lodge League series. This will bring the George Washingtons and the St. Aloysius' Lodge together for the first time and great enthusiasm is anticipated among the followers of the two teams.

This bowling match will also bring out the relative strength among the two lodges and will be a determining factor in deciding who will represent the State of Ohio in the forthcoming national championship tilt; although it is understood between the two lodge teams that this particular contest will not count in the finals.

Mr. Michael Cerne of 1737 E. 32d St. and Miss Jennie Svet of 1685 E. 31st St. have tied the bands of matrimony Nov. 8. The wedding reception took place in the Slovenian National Home. Congratulations and the best of luck is given the bridal

SPORTING BITS

George Washingtons Tied for First Place

Betsy Ross, Collinwood Boosters Take Two Apiece, Making It Seven Out of Nine

George Washington (SSCU) bowling team of Cleveland, O., is tied for first place with the Spartans (SSPZ) in the Inter-Lodge League by virtue of three victories at the expense of the Orels, while the Spartans lost one to the Comrades and took two. Never in the history of the league has such keen competition been going on, with fourteen teams entered and all fighting for first honors. That is why the G. W.'s can justly feel proud of their achievement to date.

But let us glance at the cherry tree choppers' averages thus far. We find that the team has bowled 929 pins per game, with Frank (Pugs) Opalek, lead-off man, having an average of 199, Charles (Lindy) Kotnik 188, Frank (Samson) Drobnic 187, Joe (Ox) Kramer 185, Eddie (Birchy) Kromar 183, John (Smiles) Arko 172 and Joe (Curve Artist) Jarc 166. Incidentally, Opalek is leading the league with his grand average of 199 over some 100 bowlers, while Kotnik is third for series high, having gathered 650 pins in one contest, and is second for individual high game with 256. "Ox" Kramer, the man who holds the anchor position and knows how to bring up the rear, has the honor of being the speed ball artist of the league, and when he hits them they stay hit. "Birchy" Kromar has a ball that carries lots of stuff and is holding down fifth place in high three series of 634.

The G. W.'s are holding third place in single game high of 1022, topped by Collinwood Boosters (SSCU), with 1042, and Spartans, with 1024. For three-game series we boast of 2861, topped only by the Spartans, with 2987. Frank "Samson" Drobnic (submitter of this article), with an average of 187, is proud to be manager and captain of the team.

Betsy Ross (SSCU) took two games from the Arcadians. F. Kovitch led his teammates with 226 and Skufca rolled 224. Below are the scores:

BETSY ROSS	ARCADIANS
Mocilnikar.... 133	171 115
F. Kovitch	177 225 146
Mandel..... 145
Sajovec..... 116
Perdan..... 139
G. Kovitch.... 174	187 139
Skufca..... 192	224 162
Totals..... 821	873 701

Collinwood Boosters (SSCU) made it two out of three from the S. D. Z.'s. President Krall rolled 255 to lead his colleagues and was the only man to bowl over 200. The Boosters came on the floor with new bowling shirts, impressing the crowd very much.

COLLINWOOD BOOSTERS	S. D. Z.'S

<tbl_r cells="2" ix="2" maxcspan="1" maxr

SERVICE AND CO-OPERATION

Vacations are largely at an end, and it is my hope that everyone who participated in a short period of restful and pleasant pastime, enjoyed it to the utmost. I hope too, that now, when everyone has returned, the lodge activities will be resumed with a fresh determination to increase them in every possible way.

I am counting on the co-operation of the entire membership, and may this co-operation be such that it will bring our ideas into practical accomplishment, and to keep every avenue of our organization functioning to its fullest capacity for the benefit of individual members and for our lodge as a whole. Co-operation should also be maintained between local officers and members so that the lodge will be foremost in all movements that mean greater and better things. Attend meetings regularly, and remember that "crowds go where crowds are." It is essential to get the spirit of enthusiastic co-operation instilled into the individual members before a lodge can reach efficiency. Those who are leaders in the work should make clear to everyone the goal they have in mind, and this goal must be shown to be obtainable and worth while. Co-operative nothings will then be stimulated to a point where the result will seem a thing already within grasp.

It has been said that old friends are like the ticking of a clock. We get so used to the tick that we do not miss it until it stops. The minute it stops we look around in surprise and amazement, and wonder what is wrong not "why it has stopped its activity?" Sometimes I think we get so used to the ever ready assistance given by so many of our members that we fail at times to express our appreciation for them. The work runs along smoothly and we are prone to take them for granted. Even this mistake happens, I want to say to those who seem at some time or another to have felt a sense of neglect, that they may rest assured that their worth is always recognized and appreciated beyond words. It is a known fact that faithful workers in any organization are indispensable. Their worth may be compared to that of the rudder of a boat. As a rudder guides and governs the course of a vessel, so these faithful workers help shoulder the responsibilities and assist in direction and steering the work into proper channels.

Assuring you of my hearty co-operation in every effort put forth for the good of the lodge and the S. S. C. U. and trusting that this month will find each and every member back in the work where he or she is best suited to serve. Again I say, "Let us don the clock of Service and Co-operation."

Joseph Jaklich Jr.,
President George Washington, No. 180.

Opportunities for Self-Expression

Lodge members have learned through years of experience that social activities are important in holding the interest of its component members. Not only to be entertained, but to take part in entertaining is a dominant feature in the makeup of human nature and in all social development.

How often have we looked upon the child bubbling over with joy, eyes beaming with enthusiasm and all because it has had an opportunity for self-expression through its little performance. Grownup folks are not so vastly different from children—they, too, crave expression. Suppression of these pure qualities, inherent in human nature, is not necessary and they need not lie dormant for want of activity.

The fraternal lodges of our S. S. C. U. have contributed greatly in bringing out the capabilities of people and offering opportunities for self-expression to the children, youth and adults. And how is the self-expression going to be brought about? By having the lodge engage itself in many activities, giving each individual member a chance to do something for his group.

Activities Stimulate Member's Desire for Self-Expression

Picnics are one of the many activities so strongly in favor among the members that some lodges consider a year incomplete without holding one. The annual picnic has become quite popular with large numbers attending this affair.

A day's pilgrimage by automobile to some attractive spot in the country offers an opportunity for the members to get together for a good time.

After the summer months' activities it is reasonable to expect the members to attend the regular monthly meetings. If a number of absences are shown by the roll call then it would be a good plan to form a committee to investigate and encourage members to attend the meetings. This is an excellent method to renew acquaintances and establish large attendance.

Hallowe'en eve is not far off and a suggestion or two is not amiss at this date. Bright and cheerful decorations create an atmosphere of gaiety and put the folks in a happy mood. Whether the occasion is a banquet, dance, bazaar or any other gala event, always be sure to plan well in advance, allowing time for the members to discuss the necessary details.

Through the many successful dances held by the George Washington Lodge it has been found that the decoration of a hall is very important. Here are a few general hints about hall decorations: Crepe paper is essential in that it has so many uses in bringing out effective decoration. For this reason the members of any lodge would do well to study the color schemes of crepe papers under artificial light in order to bring about the best results.

The first impression received by guests attending a dance is the most effective. Hence the hall must be decorated with this in mind. "Center of interest" of the hall must also be attractive so it will stand out like a beacon in the sea when properly decorated. The members can do a lot of constructive thinking before any work is done, as the best results are thus obtained.

These are just a few hints to the other lodges based upon past experience of the George Washington Lodge of Cleveland, O.

Executive Committee
George Washington Lodge, No. 180 SSCU.

Ysabel: Weren't you frightened when the lifeguard took past experience of the George Washington Lodge of Cleveland, O.

Little Brother: If I wasn't here your boy friend would kiss you.

Florabel: Was I! I almost gave up and started swimming!

Big Sister: You impudent boy! Go away this instant.

Majestic Show Real Pluck

Export, Pa.—At the first meeting of the Export Majesties, newly organized lodge of our Union, held Friday, Nov. 14, the following temporary officers were in charge: President, Louis Nagoda; secretary, Miller Kuckich; treasurer, Ann Massara. On Dec. 18 election of officers will take place for the year 1931. All SSCU members and their friends are cordially invited to attend, and all those wishing to make transfers may do so.

Michael Janzanin, Anna and Bessie Medved are the lodge advisers and at the present time are doing their utmost in advertising the Export Majesties. These advisers are also working hard on the campaign for new members along with Ray Caldril (the Ramon Navarro of Allegheny Mountains) and Jule Nagoda, who is the popular president of the Evening Star, SSPZ.

It is the sincere desire of all SSCU members in Export to make the latest entry to our Union the biggest and most active lodge. We certainly are leaving no stone unturned along the lines of fraternal work to bring results. Just watch us closely, for we will grow and make the Export Majesties the last word among lodges.

Miller Kuckich, Sec'y.

Dare to Do

A person who is capable of generating enthusiasm can't be whipped. The habit of looking upon the bright side of things is worth more than a hundred times over than a single thought of remorse that winter must go. Many of the blessings of life slip by because we are not on the lookout for them. Many subjects and forebodings of our younger element today never materialize because these subjects never had any basis for existence.

A large number of lodges become inactive because there is lack of full co-operation of the members to generate that something called Enthusiasm. Lack of interest concerning lodge activities when any misfortune comes along makes it look like a mountain, but when there is good luck no one sees it. Get into the habit of looking on the bright side of activeness. Develop an inactive lodge into an active one; enjoy your lodge welfare work and fellow members will help to enjoy it with you.

Dare to do, dare to think your own thoughts, dare to express what you know is right, have your say, fight for the right, because success is something which has to be battled for. No lodge ever forced itself to the front if it did not fight steadily against all resistance. Muster all your knowledge and thoughts together and move forward to the front.

Jos. Kopler,
National Athlete Board.

Miniature Piano Player

Popular Science Monthly Magazine reports in its October issue of a new piano player invention that can be carried in a case.

"Operated by hand power, a portable piano player has been perfected by W. R. Wearham, an English inventor. It folds for carrying, and is said to weigh less than many portable radiosets.

"The player, which can be used on any ordinary piano, is worked by the hands, which pull two levers up and down. Pneumatic action created by this pumping operates directly on the keyboard. Piano rolls of the usual size can be used with the instrument, which has an 85-note range and can be played by anyone."

Perhaps this new invention

Seasons of the Year

What season of the year is the most interesting, the most beautiful, or the most disagreeable? Is it Autumn, Winter, Spring or Summer? That is hard to say, isn't it? We all know that each season has its own beauty and ugliness, yet if you would write down all that is beautiful and all that is ugly you would find that beauty leads both.

Anywhere you look you will see the leaves that have turned to a beautiful brown, red, yellow, or orange. It's this beauty that makes us look forward to Autumn even if there are days that are dull and drab, but when you hear the chirping of the sparrows, see the flowers that are blooming for the last time and look at the trees that are turning bare you realize more and more the beauty of nature.

When the first fall of snow comes you are excited and happy to see the ground covered with a white blanket. The days are much colder, of course, but that is overlooked by the fact that a new beauty is at hand. The children enjoy winter very much because there is the sleds and skates to use, and the snowball fights that are a big enjoyment to all. But the prettiest picture of winter is when the world is covered with snow, and the trees have their branches covered with ice that makes it look as if they were made of silver.

Soon the warm winds begin to blow, the snow begins to melt, and the air becomes warmer; there is a feeling of remorse that winter must go. Once again we hear the birds singing and see them making their nests. The trees are budding and soon there will be a blanket of green everywhere. When you see a little bit of green peeping out from here and there is a tingling feeling in you because you know that it is the birth of Spring and Summer is soon to follow. How wonderful it is to walk along the street and breathe the fresh warm air that brings back the memory of the year gone by.

The birds that have come from the South and the flowers that are again in bloom bring us to the fact that summer is here again. We have showers instead of the snow storms, but when it is over there is the sunshine and the rainbow.

Fannie Jeric,
No. 180, SSCU.

Track Star on Program

Miss Stella Walsh, Cleveland's own girl track star who holds all existing records for women sprinters, will appear at the Public Auditorium Sunday, Nov. 23, running in a 50-yard dash for women.

This is a feature of the Public Athletic League's first annual carnival and marks the initial appearance of Miss Walsh since she gained further laurels in her recent trip through Europe. The local star will give a five-yard handicap to all entries.

Beside Miss Walsh, the league will present exhibitions in 22 sports, ranging from archery to wrestling. Over 500 participants will compete in the gigantic panorama which will cover the entire auditorium floor. The carnival will start with an olympic parade.

All contestants and participants will be arranged in fours and marched down the main aisle of the auditorium, up and across the stage, where an ensemble is to be formed and a patriotic opening staged.

Join the S. S. C. U.

will popularize the piano player again, which has become almost obsolete.

Join the S. S. C. U.

Review of Reviews

St. Paul, Minn.—They say "Silence is Golden," but when those persons do speak, their words are listened to. At any rate not having said much of anything for quite a while, I decided to break my silence. Of course, the only reason for not contributing to the column of Louis Kolar was the fact that the sports editor did not need my articles, having enough contributions from others. Especially those who were at the S. S. C. U. conference, most of whom were inspired, I don't know by what, but I have some firm ideas by whom.

Let us look at "General" Polaski. He is quite a penman and the words that flow from his pen are those of the more eloquent scribesman. Then the man from Johnstown, Pa., K. O. Kid "Sheik" Kopler, one of the eminent two who defended the honor of Pennsylvania in the miniature golf tournament held in Cleveland during the closing days of the conference. Really, the Pennsylvania delegation can't forget their remarkable performance, and no doubt they have some high plans for a real miniature golf tournament between the SSCU lodges.

Leave that matter to Kress and Kopler, though the latter is far too big and handsome a man to blossom unseen in such a sport. I'm sure he is in favor of competing with women delegates at such affairs. Personally I think he belongs to the ranks of Richard Barthelmes (Kress) on the stage; of course, I don't know what kind of a stage Kress is on. There is still another figure in this picture who will have to be reckoned with. He is our own Bobby Jones (J. L. Zortz from Lorain, O.), who was a close runner for first place, but was outdone by the form of K. O. Kopler.

How about that composer of the George Washingtons, Joseph Jaklich, who wrote "Dreaming of You," and may I ask "who isn't"? Of course, I mean the girls. Well, if he hasn't been crippled by the speed demon, "Samson" Drobnić, we can look forward to some more songs from him.

Oh, yes, who would imagine that we have in our midst two Profs, belonging to two different schools of thought. One offering degrees in the art of bacheloring and the other propounding the views of Dorothy Dix. They are Joseph Kozlevcar and Louis M. Kolar. Perhaps they could arrange to give a series of lectures throughout the United States. I'm sure they would have quite a following as soon as they started to speak.

Did anybody notice that recently three Ohioans journeyed to Pennsylvania to visit their fraternal brothers? No doubt this tends to remove boundary lines and make the distances seem shorter. After two or three such visits I would suggest something a little more advanced—a journey to Minnesota, the Arrowhead country, where the Vikings are established. Then there are the Arrowheads of Ely—I'm sure they would welcome you.

It's a good thing these brothers don't live very close, or they would pick an argument with me. Perhaps I better withdraw while my chances are good.

Anton Vessel,
National Athletic Board.

Join the S. S. C. U.

So She Did

Traffic Cop: Yer hitting six-t!

Young Wife: But the man said I could go as fast as I wanted—after the first five hundred miles!

Join the S. S. C. U.

Visit Export, Pa.

Conemaugh, Pa.—One of the outstanding accomplishments of our National Star Lodge, No. 213, SSCU, is the organizing of the Export Majesties, newest English-speaking group to be added to our Union. (Editor's note: Joseph Kopler, president, is the organizer.) Other outlying districts have been canvassed for the same purpose and will bear fruit in the future.

Export, Pa., contains a number of fine Slovanes. The settlement is in the heart of the coal mining district, with many Slovanes engaged as miners. Export means to ship out (coal), and that is how the town received its name. It is situated on Route U. S. No. 22, William Penn highway, in the Alleghany Mountains of Pennsylvania.

A little excitement took place on our trip. One Austin motor car was wrecked at Blairsville because the driver couldn't make the turn. Anton Rovansek, treasurer of our lodge, had a number of harrowing experiences with cows up in Woodvale Heights.

Louis Nagoda and the rest are a bunch of good rooters. The Export crowd listened attentively to the speeches made by A. Rovansek and myself. Anton Rovansek, president of the National Star Lodge of Conemaugh, for his successful and good work in organizing an English-conducted lodge in Export, and wish the new organization the best of luck in their struggles to put their lodge on the map.

The fur will certainly fly when Johnstown, Export and Canonsburg will meet next summer on the baseball diamond. There sure is going to be some keen competition between these three lodges, so look out, Cleveland SSCU lodges, when Pennsylvania invades your city.

I am now dropping out of the air and hope to be with you all again next week. Goodby readers.

Louis Polaski.

All About Johnstown

Johnstown, Pa.—The Flood City, a thriving, industrial steel and iron center, is situated in several valleys of the Allegheny Mountains and in the County of Cambria. The chief production being railroad cars and wrought iron wheels, which are manufactured for all parts of the world. Wire mills and nails, etc., are next in large production. Farm equipment, bars and rods of all descriptions, coal, coke, etc., are all products of Johnstown.

Several hundred families of industrious Slovanes, who were never heard of are becoming more and more prominent through the work of the young generation. They are becoming more active because they are participating in high school sports as well as amateur sports.

Friendship, courtship, worship and partnership count the most.

Rudy Pistorius is outstanding football carrier at Johnstown Central Catholic High School squad.

Joseph Kopler, Pres.
No. 213, SSCU.

Why Is the Red Sea Red?

As most people know, the Red Sea is a strip of water about twelve hundred miles long and from two to three hundred miles wide. It is an extremely salty body of water, owing to its shallowness and the free evaporation which goes forward under the influence of the hot sun. There is little vegetation to be seen either on the African or Asiatic shores of the Red Sea, and for some distance back the country is singularly barren.

To come to the question which heads this article—Why is the Red Sea red? Quite commonly there grows a seaweed that floats in tangled masses, the color of reddish brown and the weed is reddish brown when it is taken from the water, a fluid almost as red as blood drips from it. When this seaweed is dried, it looks like giant rafts. The color of the seaweed is reddish brown, the seaweed is dried, it looks like giant rafts.

The Red Sea is really a very unpleasant part of the ocean on which to travel. When there is no wind the heat is so intense as to be positively alarming. You feel as if you were really in danger of being grilled alive. Then, if a storm comes, matters are, if possible, worse. Which-

ever way the wind blows it will bring with it the "fire sand" from the adjoining deserts. This fills the air and gets into the lungs of the people. The corners of the ship will then be deep with sand drifts, and the accumulation has often been sufficient to hamper the working of the vessel.

To come to the question which heads this article—Why is the Red Sea red? Quite commonly there grows a seaweed that floats in tangled masses, the color of reddish brown when it is taken from the water, a fluid almost as red as blood drips from it. When this seaweed is dried, it looks like giant rafts. The color of the seaweed is reddish brown, the seaweed is dried, it looks like giant rafts.

The Red Sea is really a very unpleasant part of the ocean on which to travel. When there is no wind the heat is so intense as to be positively alarming. You feel as if you were really in danger of being grilled alive. Then, if a storm comes, matters are, if possible, worse. Which-

ever way the wind blows it will bring with it the "fire sand" from the adjoining deserts. This fills the air and gets into the lungs of the people. The corners of the ship will then be deep with sand drifts, and the accumulation has often been sufficient to hamper the working of the vessel.

DOPISI

Chicago, Ill.

ek s konvencijo stavnin-
in posojilnih društv dr-
Illinois, ki se je vršila 14.,
16. oktobra tega leta v
Porto, Ill.—Te 51. konven-
stavninskih in posojilnih
je se udeležilo 300 de-
gov, ki so zastopali 648
binskih in posojilnih dru-
279 večjih ali manjših te-
ustanov ni bilo zastopano.
Navzočih je bilo precej
število gostov.

Freeport šteje okrog
prebivalcev in ima tri
binska in posojilna dru-
katerih eno ima nad šest
nov vknjižbe.
narodnosti je bilo na ome-
konvenciji 31 čeških dele-
39 poljskih, trije slo-
ki in hrvatski; ostali so
kot pravimo Amerikanci.
slovansko stavbinsko dru-
je zastopal Mr. Joseph Ste-
Slovenski Dom pa Mr.
Grill. Hrvate je zasto-
Mr. Matt Staresinich, Če-
slovensko Ligo za Cook
pa podpisani.

konvencijo je otvoril pod-
sednik Frank J. Petru iz
iga, ker je predsednik
Like umrl meseca avgusta.
Glavni tajnik Lige, W. B.
lock, je poročal, da so
slabim časom stavbinska
posojilna društva v državi
napredovala v tekočem
za več kot 40 milijonov
dev.

Ely, Minn.
Kako je na Ely, Minn, nas od
več strani pismeno vprašujejo.
Je tako, če je lepo vreme, je
lepo, če je slablo, pa ne. Noči
so že dolgi in dnevi so kratki,
kakor mislim da je tudi dru-
god. Oktober nas je bil ob-
daril s snegom in pravo zimo,
njegov naslednik november pa
je bil dozdaj prav lep in topel,
pravi tip indijanskega poletja.

Kar se dela tiče, je stvar
raznovrstna. V rudnikih se
dela vsak dan, tisti, ki delajo
za mesto ali county, pa po na-
vadi samo en teden v mesecu,
ker je precej delavcev brez
delna.

Umrl je tu John Koval, o-
čemur bo gotovo kaj več v ča-
sopisu poročano. Gospa štork-
lja se pridno oglaša tu okoli,
na zimo pa jo bo najbrže ubra-
la proti južnim krajem za dru-
gimi pticami selikami. Bodí ji
srečna pot!

Naj povem, kako dobro smo

se imeli v nedeljo 9. novembra
na Koščakovem farmi. Tistega
dne sta namreč Mr. in Mrs.
Koščak obhajala 25-letnico svoje
poroke in mi smo jim napravili
"surprise party" v tem ko-
sta se bila odpeljala na obisk
na neko drugo farmo. Zelo
začudeno sta gledala številne
avtomobile okoli hiše, ko sta se
pripeljala nazaj, in se bolj sta
bila presenečena, ko sta našla
hišo polno ljudi, ko sta vstopili.
Mize so bile seveda obložene
z različnimi dobratoma
tega sveta, na klopeh pa so bila
darila za "ženina in nevesto."
Tako vsaj smo ju mi nazivali.

Po večerni se je "ženin" solz-
nih oči v primernih besedah
zahvalil za vse, posebno pa je
naglasil, kako ga veseli, da ima
toliko prijateljev. Ker je ju-
bilant pravi v pristni Krčen,
njegova boljša polovica pa tudi
nedaleč od Krke doma, smo mu
med drugimi zapeli tudi tisto:
"Veseli bodimo! vesel'ga srca,
smo z luštnega kraja, iz Krke
doma!" Razume se, da smo
dodal tudi tisto preroško:

Matija Pogorelc.

Leadville, Colo.
Upam, da mi sobrat urednik
preskrbi mal koticek v Novi Dobi,
da nekoliko poročam o raz-
merah tu v coloradskih hribih.
Seveda je tudi tu več slabega
kot dobrega. Dela ni za dobiti,
ker ga ni. V tem oziru je približ-
no isto kot se sliši iz drugih na-
selbin širok dežele.

Na društemen polju pa še
vedno nekoliko gibljemo. Ved-
no se še pridobi kakšnega člena.
O priliki poroke je seveda
nekdo moral zastopati tu-
di svečenika, in ta posel je bil
poverjen Mr. Mantelu. V lepih
besedah je srebrnoporočencem
zelel, da bi srečna, zdrava in
vesela dočakala še zlato in de-
mantno poroko, kateri želji smo
svi navzoči pridružiti.

Mr. Mantel je znan kot dober
govornik, toda tisti večer ga
je nekaj stiskalo za vrat, ne
vem, ali si je štolo pretesno
ovil, ali so mu kaj "zavale"

kuharice, okoli katerih se je
nekaj sukal in ki niso skoparile
s tekočimi in drugimi dobratoma.
(Sobrat Mantelu sem
kar malo "fovš." Op. uredni-
ka.) Tovarišici pri srebrni po-
ročni ceremoniji sta bili Urška
Zajčeva in Francka Koščakova;
zadnjeimenovala je bila tudi
splošna nadzornica v vrhovna
kuharica, katere posle je vršila
v splošno zadovoljstvo. Raz-
ume se, da je bilo poskrbljeno
tudi za tiste, ki so se želeli ne-
koliko zusukati.

Novemberške volitve so za-
ključene, nekaterim v zadovolj-
stvo, drugim ne, kakor je to že
navada. Prihodnji mesec bomo
imeli tukaj mestne volitve. Kot
se sliši, bo tudi nekaj Slovens-
cev kandidiralo.

Pozdrav vsem čitaljem Nove
Dobe!

F. Korent.

S pota.
Ko sem bil leta 1908 na ob-
isku v Evropi, sem par tednov
preživel tudi v lepi Ribniški dolini.
Obiskujem številne moje
ameriške znanice, s em nekega
dne peš hodil iz Sodražice po le-
pi cesti ob Bistrici proti Zamostcu.
Belo vasice so se videle
kot golobice med zelenimi gozdovi
in prijazni vrtovi okoli hiš so
vabili potnika v prijetno senco.

Bilo je ob koščini in ljudje so hi-
telj spravljati suho seno, kajti
preko hribovja so se vlekli gro-
zeče sivi oblaki, bliski in odda-
ljeno grmenje pa je naznana-
lo, da se bliža dej ali poletna ne-
vihta. Da me nevihta ne ujame
na poti, s em se ustavil v vaši
Zamostec pri Pakiževih. Mlin-
ski kamni so monotono ropotali,
žaga je rezala les z nekako mrz-
lično naglico, krog hiše je bilo
polno perutnine, nedaleč na pa-
šniku se je pasla lepa živila, vse
na okrog pa so se razprostirali
lepo zaraščeni gozdovi.

To lepo posestvo je bila last
Ivana Pakiža, ki je nedavno
preminil v bolnišnici v Duluthu,
Minn., star 73 let. V Ameriki
je bival 45 let in je bil dobro po-
znan v Toweru, Ely, Chisholm
in sploh po slovenskih naselbi-
nah Minnesota. Pri prvih slo-
venskih društvih je bil ustanovi-
telj, podpisani na prvih čarterjih.
Bil je tudi med ustanovitelji J. S. K. Jednote Društva
št. 30 JSKJ v Chisholmu mu je
priredilo dostojen pogreb.

Pokojni Pakiž zapušča v Ribni-
ci soprog, na Hibbingu, Min.,
oženjenega sina, v Chisholmu,
Minn., pa brata Karola. Svoje-
časno je pokojnik pogosto pisal
dopise v Glas Naroda, kjer se je
podpisoval Ivan Podgorski, po-
ocetovem domu. Pakižev oče je
bil svoječasni deželnik postaneč
in je bil tudi odlikovan z zasluz-
nim križem. Sedaj je pokojni
Ivan Pakiž je večkrat pri-
povedoval, da so odlikovanje
v grob z njim. Pakiževi so imeli
poleg mlinov, žag, in lepega
posestva tudi svoj lov, kamor je
večkrat prihajala odlična dru-
štva in Jednote.

Prosim tudi vse člane, da pravo-
časno plačajo svoje asesmente,
da lahko denar pravočasno
odpošljem na glavni urad.
Glasom pravil je društvo podvrne-
no kazni \$5.00, aki je v mesecu
decembru prekasno z asesmen-
tom. Torej, sobratje in sose-
stre, vpoštevajte to in pridite
polnočestilno na sejo 14. decem-
bra!

Joe Dovjak,

Leadville, Colo.
Upam, da mi sobrat urednik
preskrbi mal koticek v Novi Dobi,
da nekoliko poročam o raz-
merah tu v coloradskih hribih.
Seveda je tudi tu več slabega
kot dobrega. Dela ni za dobiti,
ker ga ni. V tem oziru je približ-
no isto kot se sliši iz drugih na-
selbin širok dežele.

Na društemen polju pa še
vedno nekoliko gibljemo. Ved-
no se še pridobi kakšnega člena.
O priliki poroke je seveda
nekdo moral zastopati tu-
di svečenika, in ta posel je bil
poverjen Mr. Mantelu. V lepih
besedah je srebrnoporočencem
zelel, da bi srečna, zdrava in
vesela dočakala še zlato in de-
mantno poroko, kateri želji smo
svi navzoči pridružiti.

Mr. Mantel je znan kot dober
govornik, toda tisti večer ga
je nekaj stiskalo za vrat, ne
vem, ali si je štolo pretesno
ovil, ali so mu kaj "zavale"

Vabljeni so torej rojaki in ro-
jakinje iz Pittsburgha in okoli-
ce, da se udeležijo proslave te-
ga jugoslovenskega praznika 1.
decembra in se pravočasno pri-
javijo, ker sicer ne bodo imeli
vstopa. Več o tem bo še poro-
čano pozneje.

Z jugoslovanskim pozdravom,
Ivan Varoga.

Anton Hren.

Johnstown, Pa.

Clanstvo društva Planinski
raj, št. 172 JSKJ opozarjam, da
bo prihodnja mesečna seja zad-
njata v tem letu. Društveni sklep
je pozvati vse člane, da se go-
tovo udeležijo prihodnje seje, ki
se vrši prvo nedeljo v mesecu,
to je 7. decembra. Član na-
šega društva, ki se omenjene seje
ne udeleži, plača 50 centov v
društveno blagajno. Izvzet so
samo člani, ki so na bolniški li-
sti. Mislim, da glede tega ne
bo nikakega oporekanja in da
bo vsak druge volje prispeval ti-
stih 50 centov v društveno blagajno,
če se ne bo udeležil de-
cemberse seje. Vsem članom je
znano, da odkar društvo ob-
stoja, nismo imeli še nikakih
društvenih naklad in ne letnih
prispevkov. Naše društvo ni
veliko, zato je še posebno želeti,
da se vsaj enkrat na leto vsi
sni-
demo in ukrenemo kaj koristi-
nega za društvo in Jednoto. Na
tej seji bo tudi volitev društvenih
odbornikov za leto 1931. To-
rej vsi na sejo, da bo vsak dobil
kakšno saržo!

Prosim tudi, da bi vsi člani
plačali svoje asesmente vsaj do
25. decembra. Nádzorni odbor
bo potem pregledal knjige in ra-
čuni se bodo zaključili. — Po-
zdrav vsem čitaljem Nove Dobe!

John Nahtigal,
tajnik društva št. 172 JSKJ.

Slickville, Pa.

Na seji društva Rožmarin, št.
143 JSKJ, ki se je vršila 9. no-
vembra, je bilo sklenjeno, da se
mora vsak član in članica na-
šega društva udeležiti prihodnje
mesečne seje, ki se bo vršila 14.
decembra. Kdor se te seje ne bo
udeležil, plača 50 centov v dru-
štveno blagajno ali pa bo dele-
zen enomesecne suspenzije. Iz-
vzeti so samo oddaljeni člani,
bolniki in tisti, ki imajo kak-
drug zelo važen vzrok, da ne
morejo priti na sejo.

Clini so torej vabljeni, da se
polnočestilno udeležijo seje 14.
decembra, da se bomo enkrat v
letu vsi videli in da nam bo mo-
goco za leto 1931 izvoliti dobre
društvene uradnike, ki bodo
v letu 1931, od tega 20 let v
Frontenacu, Kansas. Bil je član
JSKJ in SNPJ. Člani oba dru-
štva so ga spremili polnočestil-
no na pokopališče, istotako so se
udeležili pogrebu mnogi drugi
priatelji in znanci pokojnika.
To je pokazalo, da je bil pokoj-
nik splošno priljubljen. Članom
društva Sunflower, št. 152 J. S.
K., se zahvalim za obilno ude-
ležbo pri pogrebu, soprog in
otrokom pokojnega sobrata pa
izrekam v imenu društva iskre-
no sožalje.

Anton Padar, tajnik.

Morley, Colo.
Pozivljam člane in članice
društva sv. Jožefa, št. 140 JSKJ,
da se polnočestilno udeležijo pri-
hodnje seje, ki se bo vršila v ne-
deljo 14. decembra ob devetih uri
zjutraj, v prostorih sobrata J. Yenicha.
Na omenjeni seji bo letna ter bo treba
na isti rešiti več važnih zadev,
ob enem izvoliti tudi društveni
odbor za leto 1931. Torej, vsi
člani in članice društva št. 57
JSKJ, na sejo 14. decembra!

Z bratskim pozdravom,
August Stipetic, tajnik.

Angleški kapital v Jugoslaviji

Pred nekaj tedni se je mudil
v Beogradu župan mesta Bakra.
Posredoval je pri raznih osrednjih
uradih v stvari izgradnje
bakarskega pristanišča, katere-
mu se vsled ogromnega prometa,
ki se mu s prevozom železne ru-
de iz bosenskega rudnika Ljubija
je pri Prijedoru obeta sijajen
razvoj. Angleži, ki so prevzeli
izkorisčanje tega neizmerno bo-
gatega rudnika z "dnevnim kom-
pon," se obvezujejo, da odpre-
mijo na leto nič manj ko okoli
35.000 vagonov z elen in rudo
preko bakarskega pristanišča in
da zgrade v Bakru sami vse po-
trebne pristaniške naprave. Tre-
ba je za vse to le končoveljav-
nega sporazuma z jugoslovan-
skimi oblastmi.

Ce pomisli, da znaš že sa-
ma tovornina od nakladalne po-
staje v Bosni, pa do Bakra okoli
1000 Din na vagon, se obeta
železniški upravi okoli 35 milijonov
dinarjev letnih dohodkov od tega podjetja. In kaj naj re-
čemo potem o rudarskem delav-
stvu, ki ga je treba za nakopanje
teh vsakoleptih 35.000 vago-
nov! Je resnica, da tu dela že
precejšnje število rudarjev, to-
da dela bo še za tisoče. A kar
je prav posebnega pomena, je
dnevnini kop, ne pa delo v rovu.

Toda ni samo ta rudnik, ki ga
izkorisča angleški kapital. Dne
10. oktobra so nameči slovenske
otvori v prisotnosti s a m e g a
kralja zelo star, ali vendar nov
velik rudnik, ki bo tudi v angleš-
ki upravi in bo nudil jugoslo-
vanskemu rudarskemu delav-
stvu obširno polje za stalen za-
služek.

Trepča pri Kosovski Mitrovici
je bila znana že celo starim
Feničanom, ki so tu kopali sreb-
ri in svinče. Sledili so jih Grki
in Rimljani, potem Dubrovčani,
a srbski car Uroš I., je po-
klical v Trepčo Saksonce, da so
delali v rudnikih. Pod Tur-
ki je rudarstvo popolnoma pre-
nehalo. Deto se je v Trepči zopet
začelo šele leta 1923, in sicer
po zaslugu Rade Pašića, sna-
na pokojnega ministrskega pred-
sednika Nikole Pašića, ki je okoli
15 milijonov dinarjev potro-
sil za rudarska raziskovanja in
poizkusna dela ter se s tem
gmotno skoraj popolnoma uni-
čil, ali je končno pridobil za iz-
korisčevanje kopaoniškega rud-
niškega področja mogočno an-
gleško družbo "Selection Trust
Limited," kateri stoji na čelu
podpredsednik londonske borze
Chester Beaty.

"Selection Trust" je doslej
otvoril, oziroma prevzel v izkor-
isčanje sedem rudnikov:

Novo Brdo (zlati in baker) z
glavnico 125.000 angleških fun-
tov (35 milijonov dinarjev).

Trepča (svinec in baker) z
glavnico 125.000 angleških fun-
tov, ki pa se je pozneje zvišala
na 1 milijon in se v kratkem
dvigne na 4 milijone angleških
funtov (1100 milijonov, torej 1
milijardo in 100 milijonov di-
narjev).

Kratovo (Zletovo pri Kratom),
kjer se koplie svinec in baker, z<br

Lea Fatur

VILEMIR

POVEST IZZA TURŠKIH BOJEV

(Nadaljevanje)

Ko se je Radivoj zavedel, je pogledal naglo okoli sebe. Videl je znani zid svoje spalnice, videl blede obraze, ki so pričakovali plašno, da li se zave. Vilemir in Romana sta stala ob postelji, za njima Šenk in Amra. V koto sta sloneli Nasta in Roža ob Nuti, pri vrati sta zadržavala Tone in Juro tlačane, ki so stali glava pri glavi na hodniku. Oči bolnikove so se nasmehnile: Vilemir je bil rešen, solzen je poljuboval roko stricu, ki se je vrgel v nevarnost radi njega. Zenon je zapovedal popoln mir. Vitez je hotel govoriti—Zenon je opominjal joč dvignil prst.

"Moram," je šepečal junak. "Zenon, kaj je z mojim potovanjem?"

"Letos se odpočiješ, moj knez."

Trudno so se zaprle oči—želesna volja je zadržala v dajnje hitečega duha. Slab miglaj roke je klical Vilemira in oddaljil ostale.

"Vilemir—pojd nemudoma z Jankom. Življenje Šenka visi na niti. Pa molči o tem. Amra naj se vrne s teboj v dom. Isči mater. Če najdeš očeta—reci mu—da—mu odpuščam—Bog s teboj!—Janko!"

Približal se je Janko po prstih.

"Odpotujta nemudoma! Vilemir te spremi! Janko, ne zabi, da nas izkuša Bog s kriš! — Amra . . ."

Žalosten je pristopil Amra. Ležal je tu, ponosni hirast. Zaost, ki polni vsa srca, je delo njegovih rojakov.

"Amra—Prost si, vrni se . . . Zanesem se na twoje viteštvu. Pojd Janku na roke . . . Skrbib, da se vrne srečno moj Vilemir. — Hočeš?"

Aga je položil roko na srce:

"In kaj zahteva za odkupinino, gospod?"

"Prost si—Bog te blagoslov! . . . Šenku se godi slabu, pomagaj Janku . . ."

"Tako mi Boga, čuval budem mladeniča kot brata."

Vedno bolj nemiren je postal Zenon, potegnil je aga strani od postelje, pa vitez je imel še nekaj na srcu. Poklical je Jurota.

"Juro . . . Spremi mladega gospoda v Carigrad. Pot ti je znana, znani običaji. Skrbi za vse, Vilemir je neveč, varuj ga. Juro. In če najdeš starega gospoda—reci mu, naj se vrne. Turka se ne bojte, ne čakajte, Turk se vrne skozi Ogrsko."

Potem je pozval—Romano. Zdrknila je k njemu in naslovala roso glavo na njegovo zglavlje. Žalostno so ga gledale golobje oči.

"Romana, odštej Vilemirju pet sto zlatov in Janku petdeset."

Mislila je, da se stricu bledie, ker ni slišala njegovih naročil. Stric pa je zašepetal še trudno:

"Bog te blagoslov, golobica! — Oporoka je v redu, beseda rešena. Boril sem se častno—Zenon, tmina prihaja . . ."

Odbežal je duh . . . Spremljevalka hudi ran, mučna vročica se ga je lotila. Hodil je po dragih krajih domovine, govoril z Jeleno, klical Vilemira, igral se z Romano. Boril se je s Turki, pod krvave davorje, in hrabril čete . . . Včasih se je izvile izmeni truden vzdih: "Katarina!"

Deklica, ki je sedela z Zenonom noč in dan zvesto ob bolniški postelji in mu prekladala z nežno roko obkladke, se je zdrznila ob tem vzdihu. Bil je priča tihu pekoče, skrite rane. In Romana se je spomnila tiste, ki posluša za oknom samostana—in pride glas: Padel je vitez Radivoj—in ji solza zdrkne iz solnčnih oči . . .

Morane črno krilo je velo dolgo nad vitezom junakom. Težki dnovi za nežno Romano, dolge, tužne noči! Noči, ko se oglašajo s presumljivim krikom sove in čuki izza gor, ko stoe duhovi rajnih sorodnikov pred okni in mamičo bežnega duha s seboj. O neznanе groze tih ure, ko molči navadnega življenga glas in dohajo mistični pozdravi iz neznanega sveta . . . Svečano tihu je vse—slišen je le utrip tvojega in bolnikovega srca. Luča bri. Ura tiktaka. Tebi drago bitje, ti sam, se bližaš z vsakim utripom večnosti . . .

O čas, ustavi svoje valove vsaj za trenotek! Smrt, prizanesi! Stvarnik! Gospod! usmiljenje!

X.

Vilemir, Amra in Janko so bili prijezdili po vipavski cesti iz Goriške na Kranjsko in so jahali skozi Dolenjsko proti Metliki. Desetero oboroženih hlapcev, katerim je načeloval star Juro, jih je spremjal z mnogimi konji. Oprezni Juro se je bil opremil z vsem potrebnim za tako dolgo pot. Bila je žalostna pot skozi opustošeno, mrtvo krajino.

Molče, povešenih glav so jezdili. Perjanice so se povešale, konji so pogledovali z okroglim očesom gospodarje in stopali počasneje. Tudi trdokrivi, sicer tako prešerni hlapci so molčali, ni bilo pesmi ne šale iz njih ust—le vzdihni so umirali v vlažnem zraku . . .

O polje, zlato polje! Marlivo ko bučela je hodil kmet po tem. — Hvaležno si mu hotelo povrniti trud z obilnim sadom. Zdaj leži na tleh bogastvo kmetovo, zlato klasje! . . . Vrtiči, negovan od dekliske roke, kjer je dehtela prežilkla in žarel nagelj—prijazne, dčeče opisane hišice, kjer so prežale modrooke belogradke za zelenim rožmarinom, kjer je brnel kolovrat, donele pravljice in pesem—vse je uničeno in požgano . . .

Ne srečač človeka, da ti želi dobro srečo in varstvo božje, ni je mlaedenke, da ti poda šopek na pot—cvetke krajine venejo v turškem harem—, ne zasvira pastirček na piščal—iskri mlađici služijo nemilemu gospodarju—ne srečaš sklonjenega starčka ne sivilisce ženice . . . V nedostopne gradove, za trdne tabore se je poskrilo vse, kar še živi . . . Tam trepeče in čaka, da se vrne turška vihra . . .

Ce so dospeli naši potniki do tabora ali gradu, so prenočili v njem, sicer so postavili urni hlapci hitro šator in zakurili. Lepo je bilo nočevanje pod milim rosnim nebom; sijaj tisočnih zvezd, ptičje petje je tolazilo potnike. Toda varnejše je bilo nočevanje za debelim zidom. Na prostem prihomasti lehko rjavodlakar ali ropar iz gozdov, priklati se lehko Turkov pobratim, nemarni ogrski cigan . . .

Pa so čivali po vrsti ob ognju. Strel iz puške je prepolidi vsako nevarnost, prvi pozdrav solnca pa je vabil potnike naprej.

(Dalje prihodnjič)

NOVA DOBA ZAHTEVA NOVE METODE

Petindvajset odstotkov delavcev v Združeni državah je zaposlenih v obrtih, ki so bile polnoma nepoznane pred tridesetimi leti. Naloga šolstva je, da pripravlja mladino k novim nalogam in da tudi pomaga odraslim, da se prilagodi stalno spremenjajočemu se industrijskemu svetu.

Na letnem sestanku organizacije National Education Association je njen tajnik J. W. Brabtree predaval o razmerju šolstva napram industrialnim in socijalnim problemom današnjega dne. Trdil je med drugim: "Pred nami so problemi prilagoditve, ki so bolj resni in velikanski kot oni, ki so sledili svetovni vojni. Nikaka vojna ne bi mogla razrušiti obstoječih razmer bolj radikalno, kakor to delajo nove iznajdbe in mašinerije. Nikaka vojna ne bi mogla uničiti tovarne, ki so postale zastarele, ali reducirati njih rabo, kakor se to vrši vsled sprememb splošnih potreb in vsled konsolidacije. Stroji so razmestili in razgnali delavstvo tekom zadnjih treh let v takem razmerju, da je stvar postala vrlo resna.

"Te spremembe so morda v dobro—za daljno bodočnost. Vse je odvisno od inteligence in hitrosti, s katero se delavec prilagodi novim razmeram. Razvoj v preteklosti je bil postopen in se je vršil brez težav. Čim je stroj prevzel mesto delavca, so se odpirale nove vrste obriti, ki so nudile delo. Lahko je bilo vzdrževati ravnotežje. Ali v poslednjem času se stvari prišle iz ravnotežja. Industrija in finančna je pretekla vse v organizaciji in moči in tako smo prišli v nered. Sedan posmanjkanje ravnotežje utegne biti posledica okolščine, da smo pospešili razvoj industrije in finance, med tem ko so druge vrste razvoja zaostale. Kar se tiče šolstva, je njegova naloga, da pospeši prilagojenje potom vzgoje."

Kakor rečeno, 25% današnjih delavcev izvršuje tako dela, ki so bila neznamna pred 30 leti. Naloga žele je torej, da vzgoji mladino za nove razmere, ob enem pa da prevzgoji odraslega, tako da mu pomaga prilagoditi se k spremnjujočim razmeram. Vzgoja odraslih ima solidno gospodarsko ozadje. Ali vzgoja odraslih je tudi potrebna za to, ker ljudje imajo več prostega časa na razpolago in težijo po polnejsemu načinu življenga. To stran problema najbolj zagovarja profesor Jacks, ravnatelj Manchester College-a na Angleškem, ki sedaj predava po Združenih Državah. On hoče, da se rokodelstvo reši od popolnega razsula, tako da tudi v mašinski dobri ostanejo one vrednote, ki so do rokodelca, kateri je imel v izvrševanju zaseben interes in ponos, da je izvršil stvar, ki je lepa in potrebna.

"Cisto tako je, kakor sem si mislil. Čujte, vi gospod, pod posteljo! Zakaj se skrivate? Saj se ne gremo skrivalnice! Ne mislite, da sem hud. Prav nič!" je govoril Lojze, kakor bi se vse skupaj ne tikalo njega.

Gospod si je opomogel od strahu. Lojze je medtem odšel v kuhinjo in je skuhal kavo. Prinesel je po eno skodelico na nočno omarico nej in njemu. Pa tudi sam je pil.

"Sedaj vzamem prazne skodelice in jih operem, vama pa želim lahko noč! Uživajta srečo, ki vama je to bog dal."

Ko je Lojze pomil skodelice, je odšel v mesto na "promenado." Ker je mlad, zastaven mož in zelo podjeten, če je treba, mu ni bilo treba dolgo "promenirati."

"Draga ženska, odpri!" je zaklical Lojze.

Anica je vstala, oblekla se in odprla vrata.

Lojze in gospodična sta vstopila in odšla naravnost v sobo.

"Anica, sночи sem jaz kavo kuhal, danes pa jo kuhaj ti!" je rekel Lojze. "Midva sva trudna in potrebujeva počitka."

Anica je odšla togotno v ku-

DOBRO POVRAČILO

Za kulisami ljubljanskega mesta se često odigravajo razne tragedije, pikante in komedije, ki le od časa do časa pridejo v svet in jih potem z veseljem kolportirajo po mestu. Kaj hočemo, v kopališču, kavarji, gledališču, restavraciji, gostilni in tudi doma bi bilo dolgšas posediti brez pikantnih dogodivščin.

"Kakor ti, tako tudi jaz!" ji je rekel Lojze, ko je popil kavo. "Sedaj greš lahko v kuhinjo in si tam postelješ, kakor veš in znaš ali pa odidi na 'promenado,' pač kakor ti bolj ugaja." ("Slov. Narod.")

hinjo, vse je vrelo po njej, a v zavesti si svoje krivde ni vedela pomagati. Kmalu se je vrnila s skodelicama kave.

"Kakor ti, tako tudi jaz!" ji je rekel Lojze, ko je popil kavo. "Sedaj greš lahko v kuhinjo in si tam postelješ, kakor veš in znaš ali pa odidi na 'promenado,' pač kakor ti bolj ugaja." ("Slov. Narod.")

Pamet v repu

V poltropičnih močvirjih vzhodnega dela sedanjega države Utah je pred milijoni let živel ogromen dinosaver, katerem so znanstveniki nadeli ime "diplodocus." Njegovo okostje je bilo nedavno sestavljeno skupaj v National Museum. Orjaš je bil 80 čevljev dolg in je tehtal okrog 15 ton. Možgane je imel v repu, toda po mnenju znanstvenikov ni bil posebno inteligent.

Veliki zrakoplav

Meseca julija 1931 bo v Akronu, Ohio, izgotovljen veliki zrakoplav "Akron" za ameriško vojno mornarico. Ta zračni orjaš bo večji kot nemški Graf Zeppelin ali kot angleški R-100. Vseboval bo šest in pol milijona kubičnih čevljev plina, torej trikrat toliko kot zrakoplav Los Angeles, in tudi plul bo lahko dva-in-polkrat dalje brez nadomestitve kuriva.

ANGLEŠKI KAPITAL V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje iz 5. strani)

pripravili angleščini, ki bi ob pristem strokovni izvežbanosti—vodenj podjetja in kvalificirano osoblje so pač Angleži—lahko dosegli v kratkem času zelo dolga mesta. Ali, kakor rečeno, vrednosti so tudi povratnice, ki so preizkušene in že načrtevajo na zadnjih poštah naslovilcev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pris i znamenih potrdilih. Naslovilci prejmejo torej denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnih potov v stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovilcev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljaljem v dokaz pravilnega izplačanja.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v starci domovini.

Našega narodnega delavstva, da domovino, h kruhu z domačimi se pouči o potrebah teh rudar-

Evo, tako naj se rešuje druži del vprašanja jugoslovenske notranje kolonizacije in z njim vprašanje omejevanja izseljenosti v štva. (Po "Jutru.")

SKORO DVA MILLIJONA DOLARJEV

imamo posojenega rojakom na prve vknjižbe
NAJBOLJŠA INVESTICIJA

Sprejemamo vloge po pošti ter plačujemo po

5%

The International Savings & Loan Co.
6225 St. Clair Avenue 819 East 185th Street
CLEVELAND, OHIO

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

5400 Butler Street Pittsburgh, Pa.

Izdeluje počlastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, eferke in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali starci kraj. Pišite ali pridite osebno.

Nedelje kje živite, v Kanadi ali Združenih državah

je pripravno in koristno za vas, ako se poslužujete naše banke za obrestnosno nalažjanje in pošiljanje denarja v starci domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obrest po 4 procent, nove vloge se obrestujejo že s prvim dнем vsakega meseca.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovilcev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pris i znamenih potrdilih.

Naslovilci prejmejo torej denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnih potov v stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovilcev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljaljem v dokaz pravilnega izplačanja.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v starci